

„A légúti vírusok elleni védőoltások eredményességének meghatározása Magyarországon a 2021-2024. években” elnevezésű epidemiológiai vizsgálatban résztvevő háziorvosok részére

Tisztelt Háziorvos Kolléga!

Köszönjük, hogy csatlakozott a háziorvosi hálózatunkhoz és bízunk abban, hogy együttműködésünk mindannyiunk számára hasznos lesz az idei évben is.

Az alábbiakban szeretnénk tájékoztatni az epidemiológiai kutatásunkkal kapcsolatos aktuális hírekről, emellett a háziorvos-hálózat felépítéséről, a SARS-CoV-2-pozitív minták szekvenálási eredményeiről, az online kérdőív kitöltésével kapcsolatos gyakori hibákról, valamint a jó gyakorlatokról, amiket az eddigi tapasztalatokból gyűjtöttünk közösen Önökkel.

Aktuális hírek:

Gyorstesztekkel jutalmazzuk a háziorvosokat

A korábbi évekhez hasonlóan idén is kapnak a kutatásunkhoz csatlakozott háziorvosok 20db COVID-19 gyorstesztet, amellyel elismerésünket szeretnénk kifejezni a kitartó munkájukért. A tesztek március során fogják megkapni a mintaszállítóktól.

A kutatásunk legeredményesebb háziorvosait díjazzuk!

Azt a három legeredményesebb háziorvos kollégát, akik 2023. január 1. és 2023. június 30. között elérik a szerződésükben meghatározott maximális esetszámot és pozitivitási arányuk is a legmagasabb, egy-egy Semmelweis-ajándéksomaggal ajándékozzuk meg.

Elindult az influenza védőoltás eredményesség vizsgálata

2023. január 1-től a háziorvosok által gyűjtött mintákat a COVID-19 mellett influenzára is teszteljük a Semmelweis Egyetem laboratóriumában. A mintavétel módszerén ez nem változtat.

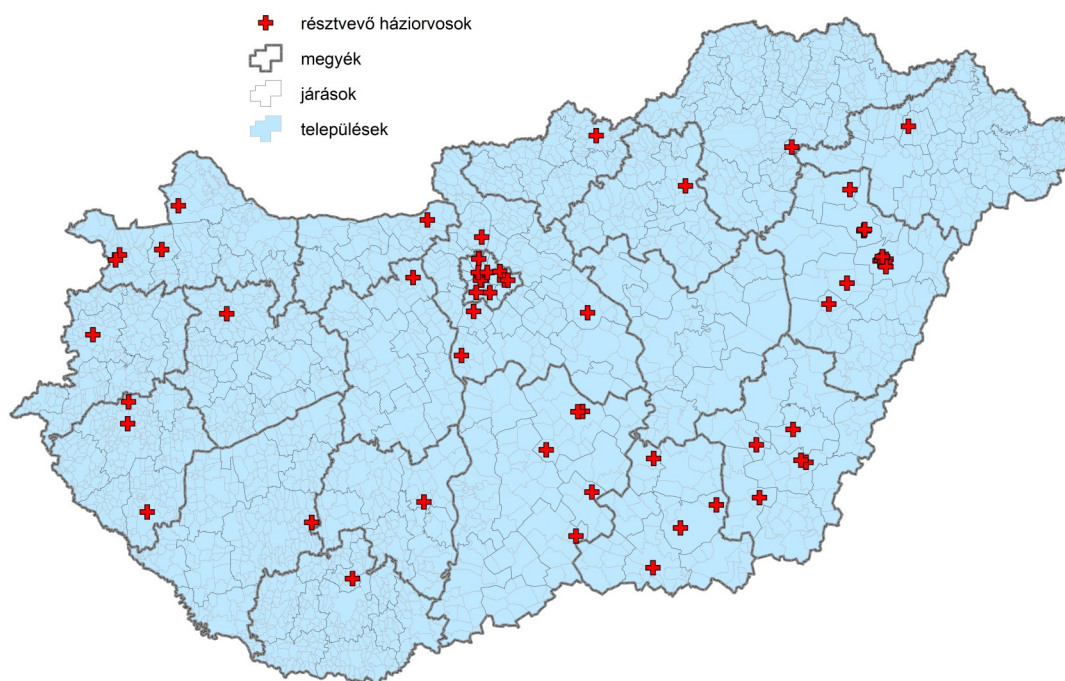
A háziorvosi hálózat

Jelenleg a COVIDVE GP kutatásban 70 háziorvos vesz részt, amelynek a vármegyeenkénti megoszlása a táblázatban (**1. táblázat**), a területi eloszlása pedig a térképen (**1. ábra**) látható.

Vármegye	Háziorvosok száma	Háziorvosok részaránya vármegyeenként	Háziorvosok által küldött mintaszám	Pozitivitási arány
Bács-Kiskun	5	7%	26	65%
Baranya	1	1%	10	80%
Békés	6	9%	49	45%
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	1%	0	0%
Budapest	12	17%	181	27%
Csongrád-Csanád	5	7%	370	10%
Fejér megye	1	1%	1	100%
Győr-Moson-Sopron	4	6%	110	18%
Hajdú-Bihar	19	27%	50	12%
Heves	1	1%	25	32%
Komárom-Esztergom	1	1%	28	14%
Nógrád	1	1%	2	100%
Pest	4	6%	30	23%
Somogy	2	3%	61	15%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1	1%	0	0%
Tolna	1	1%	22	36%
Vas	1	1%	35	20%
Veszprém	1	1%	0	0%
Zala	3	4%	94	35%
Összesen:	70	100%	1094	22%

1. táblázat. A COVIDVE GP kutatásban résztvevő háziorvosok területi megoszlása, COVIDVE GP kutatás, Magyarország

1. ábra. A COVIDVE GP kutatásban résztvevő háziorvosok praxisának területi elhelyezkedése

A SARS-CoV-2 pozitív minták szekvenálási eredményei

2022. szeptember 1. és 2023. január 18. közötti időszakban a kutatásban résztvevő háziorvosok összesen 1094 fő, az akut légúti fertőzés esetdefiníciónak megfelelő tüneteket mutató betegtől vettek mintát, melyek közül PCR vizsgálattal összesen 239 bizonyult SARS-CoV-2-pozitívnak. A pozitív mintákból 103-at küldtünk a SARS-CoV-2 vírus variánsait azonosító szekvenálásra a molekuláris mikrobiológiai laboratóriumba. A 103 minta 65 nőtől (63,1%) és 38 férfitől (36,9%) származott.

A szekvenált minták között a 30-39 évesek (20 fő) és a 70-79 évesek korosztályába (21 fő) tartozott a legtöbb beteg, de 7 fő a 20-29 éves korcsoportban és egy fő 90+ éves is volt a vizsgált betegcsoportban. A 20-49 évesek között a férfiak, az 50 éven felüliek között a nők voltak többségben. (2. táblázat)

Korcsoport	Nő	Férfi	Összesen	%
20-29	5	2	7	6,8
30-39	9	11	20	19,4
40-49	5	6	11	10,7
50-59	12	5	17	16,5
60-69	15	3	18	17,5
70-79	14	7	21	20,4
80-89	5	3	8	7,8
90-99		1	1	1,0
Mindösszesen	65	38	103	100,0

2. táblázat. Az azonosított vírusvariánst tartalmazó mintát szolgáltató betegek megoszlása nem és korcsoportok szerint, COVIDVE GP kutatás, Magyarország, 2022.09.01-2023.01.18.

A legtöbb ismertté vált variánsú minta a **2022. év 41. illetve a 43. hétről** származott. A legnagyobb számban **Budapesten** (27 minta), **Zala** (16), **Békés** (12) illetve **Bács-Kiskun** vármegyében (10) vett mintáknál volt eredményes a variánsvizsgálat, de **Győr-Moson-Sopron** (8) és **Csongrád-Csanád** vármegyében (6) is 5-nél több minta szekvenálása zárult variánsazonosítással.

2022. szeptember és december között a szekvenált minták többségében az **Omikron variáns BA.5** alágát azonosítottuk a szekvenált minták közel 60% -ában. Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) tájékoztatása szerint ezt a variánst Dél-Afrikában azonosították először, és a korábbi variánsokhoz képest jobban képes kikerülni a tünetes megbetegedés elleni védelmet, azonban arra nincs bizonyíték, hogy a súlyos megbetegedéssel szembeni tartós védelmet is ki tudná kerülni ez a variáns.

2022. december utolsó heteiben hazánkban is megjelentek az Omikron **variáns BQ1 és XBB alágai**, amiket az ECDC figyelemmel követendő variánsként kategorizált, azonban egyelőre nincs arra vonatkozó evidencia, hogy a korábbi variánsokhoz képest jobban képesek kikerülni a tünetes, illetve a súlyos megbetegedés elleni védelmet. 2023. januárjában a szekvenált minták közel 50%-ában már az Omikron variáns XBB alágát azonosítottuk.

Jó gyakorlatok

Úgy gondoljuk, hogy a jó gyakorlatokat érdemes megosztanunk a kutatás tagjaival, ezáltal is támogatva a páciensek eredményes toborzását. Szeretnénk a figyelmükbe ajánlani egy házi orvos kolléga által írt tájékoztató levelet, amivel a praxisába tartozó pácienseket tájékoztatta a vizsgálatról és a vizsgálatba való bekerülés feltételeiről:

„Tisztelt Betegeim!

Szeretném önöket tájékoztatni, hogy részt veszek egy országos vizsgálatban, mely a légúti vírusok elleni védőoltások eredményességét vizsgálja. A vizsgálatba 18 évet betöltött személyek vonhatók be, akiknél újonnan és hirtelen jelentkező légúti fertőzésre utaló tünetek jelentkeznek: köhögés, torokfájás, nátha bármelyike. A vizsgálatban való részvétel teljesen önkéntes és légúti mintavétellel jár (garat- és orrváladék) valamint egy kérdőív kitöltésével. A levett minták vizsgálatát a Semmelweis Egyetem laboratóriumában végzik, COVID és influenza vírus irányában is elemzik. Ez a fajta házi orvosi mintavételezés nemcsak hazánkban, hanem Európa több országában zajlik, ezért kiemelt jelentőségű a járvány terjedésének elemzésében.

Amennyiben önnek újonnan és hirtelen kezdődő légúti fertőzésre utaló tünetei vannak (köhög, torka fáj, náthás) és beleegyezik mintavételbe, valamint a vizsgálatban való részvételbe, úgy a tünetek megjelenésekor telefonáljon és előre egyeztetett időpontban várjuk vizsgálatra.

Orvos aláírása”

Gyakran előforduló hibák - Mire érdemes figyelni a kutatási kérdőív kitöltése során?

Annak érdekében, hogy minél pontosabban meg tudjuk becsülni a COVID-19 és az influenza elleni védőoltás eredményességét, megosztanánk, hogy az eddigi tapasztalatok alapján mire érdemes figyelni a páciensek kikérdezése és az online kérdőív kitöltése során.

A TAJ szám és az oltási időpontok: Ezeket az adatokat érdemes különös figyelemmel kitölteni, mert gyakran előfordulnak hibás rögzítések!

Mintavételezés időpontja: Kérjük, a tünetek megjelenésének napját követő 10 napon belül vegyenek mintát a páciensről, mert az ennél későbbi mintavételezés már nem ad megbízható laboratóriumi eredményt!

Tünetek és az oltással szembeni kontraindikációk: A védőoltás-eredményességi vizsgálat szempontjából ugyancsak fontos a páciensek alapos kikérdezése a tüneteikkel, az influenzaoltás időpontjával, illetve az oltás kontraindikációjával kapcsolatban. Kérjük, hogy a jövőbeni eseteknél pácienseiket kérdezzék olyan módon, hogy az "igen", vagy a "nem" választ tudják rögzíteni a kérdőíves rendszerben, lehetőség szerint mellőzve a „nem ismert” válaszlehetőség használatát, mert ez növelheti a kutatás értékét.

Ha további kérdése van a fentebb írt tájékoztatásokkal és a vizsgálattal kapcsolatban, kérjük, írjon nekünk az esk@semmelweis-univ.hu e-mail címre, illetve keresse telefonon Túri Gergőt (06-30-016-4157)!

Végül, még egyszer meg szeretném köszönni eddigi közreműködésüket ebben a kutatásban. A továbbiakban hasonló hírleveleket fogunk küldeni Önöknek a fejleményekről.

DR. OROSI BEATRIX

IGAZGATÓ

SEMMELWEIS EGYETEM

EPIDEMIOLÓGIAI ÉS SURVEILLANCE KÖZPONT

1091 Budapest Üllői út 25.